

INFORMĀCIJA PAR EKONOMISKO, DEMOGRĀFISKO, SOCIĀLO, VIDES UN KLIMATA IZAICINĀJUMU RISINĀŠANU JŪRMALĀ 2026. GADAM

JŪRMALAS DEMOGRĀFISKIE IZAICINĀJUMI

Iedzīvotāji

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – PMLP) datiem 2025. gada 1. jūlijā Jūrmalas valstspilsētā ir reģistrēti 60 068 iedzīvotāji, kas ir 3,01% no iedzīvotāju skaita Latvijā kopumā (1 998 181). Iedzīvotāju skaita izmaiņas Jūrmalā pēdējos gados ir nelielas. Salīdzinot pret 2024. gadu iedzīvotāju skaits Jūrmalā ir samazinājies par 0,54%. Savukārt pret 2011. gadu iedzīvotāju skaits ir palielinājies par 7,15%. Valstī kopumā laika posmā no 2011. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 1. jūlijam iedzīvotāju skaits saruka par 173 978 iedzīvotājiem jeb 7,82%, bet laika posmā no 2021. gada 1. jūlija līdz 2022. gada 1. jūlijam nedaudz palielinājās par 12 388 iedzīvotājiem jeb 0,60%, tomēr no 2022. gada 1. jūlija līdz 2025. gada 1. jūlijam skaits ir samazinājies par 64 459 iedzīvotājiem jeb 3,13%.

Kā liecina PMLP dati, visvairāk Jūrmalas valstspilsētas iedzīvotāju ir darbaspējas vecumā 38 826 iedzīvotāji jeb 64,64%, pēcdarbaspējas vecuma ir 13 449 iedzīvotāji jeb 22,39% un pirmsdarbaspējas vecumā 7793 iedzīvotāji jeb 12,97%. Pēdējos gados ir novērojams pēcdarbaspējas iedzīvotāju skaita pieaugums. Līdz ar to, Jūrmalā, tāpat kā valstī kopumā ir aktuāla sabiedrības novecošanās.

Saglabājoties šādai tendencei ilgtermiņā, strauji pieaugs Jūrmalas valstspilsētas iedzīvotāju vidējais vecums un iedzīvotāju pēcdarbaspējas vecuma skaits, radot papildus slodzi valstspilsētas sociālajam budžetam.

Jūrmalas valstspilsētai ir izveidota atbalstoša bonusu sistēma darbaspējas vecuma iedzīvotāju, īpaši jaunu ģimeņu, piesaistei. Turpmāk ir nepieciešams pastāvīgi to monitorēt un, balstoties uz datiem, identificēt jaunas vajadzības, lai nodrošinātu maksimālu pievilcību un noturības veicināšanu.

Izglītības kvalitāte

Jaundzimušo skaitam pēc Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk – CSP) datiem 2024. gadā (497 bērni) salīdzinājumā ar 2023. gadu (515 bērni) ir vērojama tendence samazināties.

Jūrmalā bērnu skaits, pēc Izglītības ministrijas Valsts izglītības informācijas sistēmas (turpmāk – VIIS) datiem, kuri jau ir uzsākuši gaitas pirmsskolas izglītības iestādēs, laikā no 2016./ 2017. m.g. sākuma līdz 2024./ 2025. m.g. sākumam ir palielinājies par 228 bērniem, tomēr salīdzinājumā ar 2023./ 2024. m.g. sākumu skaits ir samazinājies par 21 bērnu. Savukārt vispārējās izglītības iestāžu audzēkņu un profesionālas izglītības iestāžu audzēkņu skaits kopš 2016./ 2017. m.g. sākuma līdz 2024./ 2025. m.g. sākumam ir samazinājies par 363 audzēkņiem, salīdzinājumā ar 2023./ 2024. m.g. sākumu skaits ir nedaudz palielinājies par 61 bērnu.

Izglītības ministrijas dati, laika posmā no 2023./ 2024. m.g. sākuma līdz 2024./ 2025. m.g. sākumam, uzrāda, ka kopējais audzēkņu skaits ir palielinājies par 40 audzēkņiem. 2024./ 2025. m.g. sākumā izglītojamo skaits bija 6521 audzēknis. Vēl joprojām, daļēji vispārējās izglītības iestādēs nav pietiekami piemērota materiāltehniskā bāze un

infrastruktūras nodrošinājums, kā arī daļa telpu nav piemērotas personām ar kustību traucējumiem. Lai attīstītu izglītības pakalpojuma kvalitāti un tās pieejamību, Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība 2026. gadā paredz ieguldījumus izglītības infrastruktūrā, kas ietver tādus pilsētai nozīmīgus investīciju projektus kā turpināt Jūrmalas Luda Bērziņa pamatskolas izveidi, reorganizējot Jūrmalas pamatskolu un Jūrmalas Vaivaru pamatskolu un pārbūvējot objektu Strēlnieku prosp.32 (Investīciju plāna projekts 13.I2), kurš saistīts gan ar izglītības kvalitātes pilnveidi, gan infrastruktūras attīstību pilsētā, kā arī turpināt īstenot Jūrmalas pirmsskolas izglītības iestādes “Bītīte” pārbūvi (Investīciju plāna projekts 1.I2).

Jūrmalas valstspilsētas attīstības programmā 2023.-2029. gadam ir noteikta prioritāte “Konkurētspējīga, pieejama un iekļaujoša izglītība (I)”, kur ir plānota virkne darbību, kuru īstenošana sekmēs iespēju Jūrmalā iegūt konkurētspējīgu, mūsdienīgu, kvalitatīvu, pieejamu, iekļaujošu un kompetencēs balstītu pirmsskolas, vispārējo, profesionālo, augstāko un interešu izglītību, kā arī mūžizglītību drošā un modernā Latvijas izglītības vidē, kas atbilst nākotnes sabiedrības prasībām.

JŪRMALAS SOCIĀLIE IZAICINĀJUMI

Sociālās aprūpes un rehabilitāciju institūciju pakalpojumi Jūrmalā

Jūrmalas valstspilsētā tiek nodrošināti plaša spektra sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūciju pakalpojumi - nodrošināta Jūrmalas iedzīvotājiem sociālā palīdzība, sniegti un organizēti sociālie pakalpojumi, nodrošināta palīdzība dzīvokļu jautājumu risināšanā, kā arī nodrošināta veselības aprūpes pieejamība, veicināts iedzīvotājiem veselīgs dzīvesveids un īstenota sabiedrības integrācija.

Pastāvīgi tiek plānota pakalpojumu attīstība, ieviesti jauni sociālie pakalpojumi - 2024. gadā specializētās darbnīcas pakalpojums, izveidots atelpas brīža pakalpojums personām ar garīga rakstura traucējumiem, sākota grupu dzīvokļa pakalpojuma pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem nodrošināšana deinstucionalizācijas projektā pārbūvētajā ēkā Hercoga Jēkaba ielā, dienas aprūpes centrā personām ar garīgas veselības traucējumiem pilngadīgām personām sniegta iespēja saņemt sensorās istabas pakalpojumu, vingrošanas nodarbības, psihologa un mākslas terapeita pakalpojumus.

Jūrmalā tiek nodrošināti pašvaldības apmaksāti veselību veicinoši pakalpojumi iedzīvotājiem - fiziskās aktivitātes un speciālistu konsultācijas topošajām māmiņām, senioriem, darbspējīgiem iedzīvotājiem, pirmsskolas vecuma bērniem, fizioterapeita, ergoterapeita, zobu protezēšanas un ortodontijas pakalpojumi. Visvairāk pieprasītie veselību veicinošie pakalpojumi ir brīvā peldēšana, veselību veicinošs pasākumu komplekss senioriem (pensionāriem), fizioterapijas nodarbības pensionāriem un peldēšana.

Ir nepieciešams turpināt veikt ieguldījumus infrastruktūras sakārtošanā, kas ietver ieguldījumus ielu un ceļu infrastruktūrā, kā arī kvalitatīvu telpu nodrošināšanā, tāpat nepieciešams radīt vidi, kura sekmēs nepieciešamo speciālistu ar atbilstošu kvalifikāciju piesaisti darbā sociālajā sfērā pašvaldībā.

Tuvākajos gados PSIA “Veselības un sociālās aprūpes centrs – Sloka” plānots uzsākt būvdarbus jauna korpusa izbūvei (Investīciju plāna projekts 4.S1). SIA “Jūrmalas slimnīca” plāno ēkas Bauskas ielā 5A jumta renovāciju piecstāvu korpusam, attīstīt uzņemšanas infrastruktūru (jauna piebūve, esošās uzņemšanas renovācija) un vispārēju infrastruktūras materiāltehniskās bāzes pilnveidi (Investīciju plāna projekti 3.S2 un 4.S2), tādējādi uzlabojot Jūrmalas valstspilsētas sociālās un veselības aprūpes iestāžu infrastruktūras kvalitāti, uzlabosies pakalpojuma vides kvalitāte, palielināsies Jūrmalas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības sniegto sociālās aprūpes un veselības pakalpojumu.

JŪRMALAS EKONOMISKIE IZAICINĀJUMI

Jūrmalas specializācijai atbilstošas uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstība un uzņēmējdarbības vides uzlabošana

Jūrmalas valstspilsētas izaugsme un ekonomiskā aktivitāte ir saistīta ar tūrisma nozares, tostarp kūrorta attīstīšanu. Tomēr, veicinot valstspilsētas ekonomisko attīstību, ir jāspēj sabalansēt Jūrmalas iedzīvotāju un tūristu intereses.

Jūrmala no 10 Latvijas Republikas esošajām valstspilsētām pēc CSP datiem (uz 2024. gada beigām) atrodas otrajā vietā (objektīvi – pirmajā vietā ir tikai Rīga) pēc tūrisma mītnu skaita – 45 (3. vietā – Liepāja ar 35 tūrisma mītnēm), gultas vietu skaita – 3 426 (3. vietā – Liepāja ar 1 788 gultasvietām, bet Ventspils 4. vietā ar 1 410 gultasvietām).

2024. gadā Latvijas tūristu mītnēs apkalpoti 2,70 miljoni viesu, kas ir par 10,87% vairāk nekā 2023. gadā, liecina CSP jaunākie dati, kur tostarp no visiem viesiem 1,59 miljoni bija no ārvalstīm. Vidējais viesu uzturēšanās ilgums tūristu mītnēs bija 1-2 nakts.

2024. gadā no apkalpotajiem 1,59 miljoniem ārvalstu viesu visvairāk viesu uzņemts no Lietuvas (280,7 tūkst.), Igaunijas (180,5 tūkst.), Vācijas (165,7 tūkst.), Somijas (112,3 tūkst.), Apvienotās Karalistes (94,7 tūkst.), Polijas (74 tūkst.) un Amerikas Savienotajām Valstīm (59,6 tūkst.).

2024. gadā Jūrmalā pēc CSP datiem uzņemto viesu skaits bija 246 326, no kuriem 133 780 ārvalstu viesi, kas ir par 4,63% vairāk nekā iepriekšējā gadā.

Uzņēmējdarbības vide Jūrmalā ir cieši saistīta ar pilsētas tūrisma jomas uzņēmējdarbību, tās pamatu veido tirdzniecības un pakalpojumu sektora uzņēmumi, kas sniedz pakalpojumus Jūrmalas iedzīvotājiem un tūristiem. Jaunākie CSP dati liecina, ka 2023. gadā lielākā daļa uzņēmumu darbojās saistībā ar nekustamo īpašumu darījumiem un profesionāliem, zinātniskiem un tehniskiem pakalpojumiem un individuālo pakalpojumu sniegšanu. Arī turpmāk nepieciešams sniegt ieguldījumu Jūrmalas specializācijai atbilstošas uzņēmējdarbības attīstībā, piemēram, ārstniecības pakalpojumu, tūrisma pakalpojumu attīstībā. Ņemot vērā 2022. gada 24. februārī notikušo Krievijas iebrukumu Ukrainā, ir ietekmēta uzņēmējdarbības attīstība, kā rezultātā ir daudzu uzņēmēju nespēja turpināt savu darbību, vai ir nozīmīgi krities to ienākumu līmenis.

Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība aktīvi sadarbojas ar Jūrmalas uzņēmējiem no ēdināšanas, izklaides, ārstniecības un tūrisma pakalpojumu jomām, lai uzlabotu uzņēmējdarbības vidi un izstrādātu jaunus piedāvājumus valstspilsētas viesiem. Notiek mērķtiecīgs un progresīvs darbs uzņēmējdarbības attīstībai un valstspilsēta ir pārliecinoši apliecinājusi savu apņemšanos veidot atbalstošu vidi biznesa attīstībai, kas rezultējies augstā atzinībā – “Uzņēmumiem draudzīgākā valstspilsēta 2025”, ko piešķirusi Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera. Pašvaldība izprot, cik svarīga ir efektīva komunikācija, ātra lēmumu pieņemšana un caurspīdīgs atbalsts ikvienam uzņēmējam, kurš izvēlas Jūrmalu par savu darbības vietu.

Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība realizē vairākas atbalsta programmas, kurām tiek piešķirts finansējums atbilstoši katra gada budžeta iespējām:

- atbalsts ieguldījumiem uzņēmējdarbības attīstībai Jūrmalas valstspilsētā;
- atbalsts īslaicīgas (līdz diviem mēnešiem) nodarbinātības pasākumiem jauniešiem vecumā no 15 līdz 25 gadiem Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībā;
- partnerībā ar AS “SEB banka” grantu programma (ie)dvesma biznesa ideju atbalstam;
- tiek nodrošināta Jūrmalas mācību iestāžu dalība Junior Achievement Latvia programmā, kuras misija ir veicināt Latvijas tautsaimniecības attīstību, iesaistoties jaunatnes izglītošanā, uzņēmējspēju veicināšanā un jaunās uzņēmēju paaudzes veidošanā, mācību procesā sasaistot teorētiskās zināšanas ar praksi atbilstoši ekonomikai Latvijā, Eiropā un pasaulē.

Nodarbinātība

Pēc Nodarbinātības valsts aģentūras datiem (turpmāk – NVA), Jūrmalā bezdarba līmenis uz 2025. gada jūliju bija 3,2% (Latvijā – 3,8%), un salīdzinot ar 2024. gadu samazinājies par 0,1%.

Pēc SIA “Lursoft IT” mājas lapā pieejamās informācijas 2024. gadā Jūrmalā bija reģistrēti 4 789 uzņēmumi. Lai sekmētu Jūrmalas iedzīvotājiem darba iespējas tuvāk viņu dzīvesvietai, kā arī veicinātu turpmāku iedzīvotāju skaita pieaugumu valstspilsētā, ir nepieciešams attīstīt uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi valstspilsētā. Tostarp, īpaša uzmanība jāpievērš jauniešu nodarbinātībai, pirmo darba prasmju un iemaņu iegūšanai. Tāpat kā iepriekšējos gados, 2025. gadā, Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība vasaras mēnešos līdzfinansēja darba algu Jūrmalā deklarētajiem jauniešiem, kas iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs. Kopumā 2025. gada Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība noslēdza līgumus ar 5 uzņēmumiem, līdzfinansējot darba algu 33 Jūrmalas valstspilsētā deklarētajiem jauniešiem, sedzot 50% no valstī noteiktās minimālās mēnešalgas.

Vidējā darba samaksa

2024. gadā Jūrmalā strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa sabiedriskajā sektorā (bez nodibinājumiem, biedrībām un fondiem) – 1594,00 EUR, vispārējās valdības sektorā – 1675,00 EUR. Salīdzinot ar 2023. gadu strādājošo vidējā bruto darba samaksa Jūrmalā 2024. gadā palielinājās par 21,89%. Salīdzinājumā ar Rīgu, Jelgavu, Ventspili un Liepāju strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa Jūrmalā ir otra lielākā pēc Rīgas.

Jūrmalas centra attīstība (Majori-Dzintari)

Jūrmalas centrs (Majori-Dzintari) jau šobrīd ar saviem objektiem (Dzintaru koncertzāle, Jomas iela un Dzintaru mežaparks) ir Jūrmalas atpazīstamības simbols un, veicot ieguldījumus šo objektu attīstībā, tiek nodrošināts pozitīvs pienesums kopējā valstspilsētas attīstībā, kā arī mazināta sezonālās ietekmes.

2025. gadā lielākās investīcijas ieguldītas projekta “Dzintaru dzelzceļa pārvada pārbūve” īstenošanā (Investīciju plāna projekts 10.Ē1) - veikti upes puses brauktuves seguma pārbūves darbi, apgaismojuma balstu atjaunošana, lietus ūdens novadsistēmas atjaunošana, jaunu drošības barjeru uzstādīšana un pabeigti būvdarbi, atverot satiksmi abos braukšanas virzienos. Lai pašvaldība veicinātu ekonomisko un uzņēmējdarbības izaugsmi, ir nepieciešams un tiek plānots nodrošināt un uzlabot tūrismam un uzņēmējdarbībai nepieciešamo infrastruktūru, inženierkomunikācijas, ceļu tīklus, veloceļu attīstību u.c. (Investīciju plāna projekti 7.P2, 2.Ē1, 3.Ē1, 4.Ē1 u.c.).

2025. gadā arī tika noslēgts īstenotais projekts par pilsētas centrālo ielu labiekārtošanu, kurā nomainīja gaismekļus no Z. Meierovica ielas (no Emelīnas ielas) līdz Rīgas ielas galam (izbraukšana no pilsētas) uz energoefektīviem.

Lai nodrošinātu galvenās gājēju ielas – Jomas ielas – ilgtermiņa attīstību un atbilstību mūsdienu pilsētvides prasībām, Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība 2024. gadā uzsāka intensīvu sagatavošanās darbu - tika izveidota darba grupa, norisinājās pirmā koprades darbnīca, un pašvaldība plāno 2026. gadā organizēt metu konkursu, lai izstrādātu Jomas ielas attīstības vīziju un konceptuālu risinājumu.

Jūrmalas apkaimju attīstība

Jūrmalas valstspilsētas attīstības vīzija sniedzas ārpus tradicionālā valstspilsētas kodola, koncentrējoties uz visu tās apkaimju – no Priedaines līdz Ķemeriem – stratēģisku stiprināšanu. Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības mērķtiecīgie ieguldījumi nodrošina

sabalansētu izaugsmi, kurā uzlabojas gan tūrisma potenciāls, gan iedzīvotāju ikdienas dzīves kvalitāte.

Lielākajās apkaimēs, piemēram, Kauguros un Slokā, investīciju fokuss ir vērsts uz sabiedriskās un inženierkomunikāciju infrastruktūras modernizāciju, kas tieši ceļ iedzīvotāju labklājību. Galvenās investīcijas ir vērstas uz izglītības modernizāciju, skolu un bērnudārzu remontdarbiem, lai nodrošinātu mūsdienīgu mācību vidi, kā arī rotaļu laukumu atjaunošanu. Tiek nodrošināta pamatvajadzību apmierināšana, veicot siltumtrašu nomaiņu, lietus kanalizācijas remontdarbus, katlu māju atjaunošanu, attīstību, kā arī plānota Slokas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas efektivitātes veicināšana. Līdzdalības budžeta ietvaros 2026. gadā tiks veikta Kaugurciema vēsturiskā centra labiekārtošana un suņu pastaigu infrastruktūras izveide piekrastē.

Apkaimēs no Dubultiem līdz Vaivariem investīcijas vērstas uz publiskās ārtelpas attīstību, stiprinot kūrorta funkcijas, piemēram, Ezeru ielas peldvietas labiekārtošana un ceļa seguma uzlabošana, Mellužu estrādes grīdas atjaunošana un autostāvvietu izbūve, Valtera prospekta posma no Piekastes ielas līdz Lielupei pārbūve un teritorijas labiekārtošana, vairākās vietās tiks nodrošināti jauni koka laipu posmi izejās uz jūru, plānota Asaru parka publiskās ārtelpas attīstība. Mellužu-Dubultu teritorijā ar Apvārsnis 2027 programmas atbalstu tiek veidota satiksmes drošības zona ap izglītības iestādēm, t.sk. papildinot ceļu satiksmes infrastruktūru ar drošākiem risinājumiem mazākaizsargātiem ceļu satiksmes dalībniekiem. Lai nodrošinātu mūsdienīgu mācību vidi ir uzsākts darbs pie Luda Bērziņa pamatskolas izveides, pārbūvējot vēsturisko skolas ēku Dubultu kultūras kvartālā. Paralēli tiek plānots nepārtraukts darbs pie pamatvajadzību apmierināšanas un infrastruktūras modernizācijas - tiks veikta siltumtrašu nomaiņa Dubultos, lietus kanalizācijas projektēšana Selgas ielai, pārbūvēta/ atjaunota meliorācijas sistēma Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības Vaivaru un Asaru apkaimēs, katlumāju attālinātās vadības pieslēgšana pie esošās tālvadības sistēmas SCADA un gāzes katlumāju energoefektivitātes paaugstināšana.

Bulduri, Lielupe, Priedaine investīcijas fokusējas uz vides kvalitāti un energoresursu efektīvu pārvaldību – tiks uzstādītas jaunas vingrošanas ierīces pludmalē Bulduru apkaimē, izveidoti jauni koka laipu posmi izejās uz jūru un laipu posmu pagarināšana, katlumāju attālinātās vadības pieslēgšana pie esošās tālvadības sistēmas SCADA un plānota Priedaines A10 ceļa posma atjaunošanas uzsākšana.

Ķemeru apkaimē - plānota meliorācijas sistēmas projektēšana un izbūve, kā arī izveidot saules parku Tūristu ielā, Jūrmalas Ķemeru pamatskolas āra sporta infrastruktūras atjaunošanas iepirkums projektēšanas darbu veikšanai, Daudzfunkcionāla dabas tūrisma centra un saimniecības ēkas izbūves turpināšana un Ķemeru meža parka pārbūve, ietverot divu gājēju tiltiņu pār Vēršupīti pārbūvi.

Apkaimēs arī notiks ielu seguma atjaunošana mazāka noslogojuma apkaimju ielās, uzlabojot iedzīvotāju ikdienas pārvietošanās kvalitāti, teritorijas labiekārtošana valstspilsētas iekškvartālos un Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības patvertņu pielāgošana un aprīkošana civilās aizsardzības mērķiem.

Šie mērķtiecīgie ieguldījumi Jūrmalas apkaimēs veicina ne tikai valstspilsētas atpazīstamību, bet arī stiprina tās ekonomisko izaugsmi un nodrošina uzņēmējdarbībai nepieciešamo sakārtoto infrastruktūru.

JŪRMALAS VIDES IZAICINĀJUMI

Pēdējās desmitgadēs ir konstatētas visstraujākās klimatisko parametru izmaiņas instrumentālo meteoroloģisko novērojumu vēsturē. Tiek prognozēts, ka temperatūra 21. gadsimtā straujāk kā iepriekš palielināsies visu izvērtēto siltumnīcefekta gāzu (turpmāk - SEG) emisiju scenāriju gadījumā. Tas ietekmēs gan sabiedrību kopumā, gan arī dažādas nozares un tautsaimniecības sektorus.

Klimata pārmaiņas, ko šobrīd raksturo vidējās gaisa temperatūras paaugstināšanās, ekstremāli augstas un zemas gaisa temperatūras, jūras ūdens līmeņa paaugstināšanās, spēcīgu lietavu gadījumu skaita palielināšanās visos pasaules reģionos, ir tieši saistītas ar cilvēka radīto ietekmi. Tagadējās klimata pārmaiņas ir izraisījuši SEG emisiju koncentrācijas palielināšanās atmosfērā. Turklāt, ja SEG emisiju koncentrācija atmosfērā turpinās palielināties, tas izraisīs vēl tālāku globālās gaisa temperatūras paaugstināšanos un klimata pārmaiņas. Tas, savukārt, radīs ilgstošas pārmaiņas visās klimata sistēmas sastāvdaļās un palielinās iestāšanās varbūtību dažādām smagām un neatgriezeniskām ietekmēm uz cilvēkiem un ekosistēmām.

Lai risinātu klimata pārmaiņas, Jūrmala ir iesaistījusies Apvārsnis 2027 programmas projektā “Pārmaiņu risinājumu ieviešana ar mērķi uzlabot klimatnoturību, kas veicinās sabiedrības veselības rādītāju uzlabošanos Eiropas Savienības boreālajā reģionā”, kura mērķis ir uzlabot noturību pret klimata pārmaiņu radītajiem veselības apdraudējumiem un veicināt misijas vispārējo mērķu sasniegšanu - sniegt atbalstu Eiropas Savienības reģioniem, pilsētām un vietējām iestādēm to centienos palielināt noturību pret klimata pārmaiņu ietekmi.

Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībā tiks īstenoti arī tādi projekti kā “Slokas NAI veicināšana” pirmā un otrā kārtā (Investīciju plāna projekts 14.P3), nodrošinot notekūdeņu dūņu atūdeņošanas un apstrādes iekārtu izveidi, pārbūvi vai atjaunošanu, pamatojot siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu un “NURSECOAST-II” (Investīciju plāna projekts 8.P2), kurā tiek izstrādāti pētījumi un rasti risinājumu iespējamie modeļi notekūdeņu piesārņojuma slodzes mazināšanai Baltijas jūras piekrastes teritorijā.

Eko tūrisma attīstība

Jūrmalas valstspilsētas teritorijā atrodas Ķemeru nacionālais parks, Dabas parks “Ragakāpa”, dabas liegumi “Lielupes grīvas pļavas” un “Darmšates priežu audze”, kā arī citi industrializācijas neskarti dabas objekti (tajā skaitā Lielupe, Vēršupīte, priežu meži un kāpas), kas rada būtiskas priekšrocības dabas jeb eko tūrisma attīstībai.

Īpaši aizsargājamajās teritorijās ir ierobežotas infrastruktūras attīstības iespējas, kā arī ir vāji attīstīta infrastruktūra dabas objektu pieejamības nodrošināšanai, turklāt ziemas sezonā piekļūšana ir kritiska (piemēram, neatbilstošā kvalitātē esoša infrastruktūra, ziemas sezonā tiek slēgta apmeklētāju izmantošanai, kas negatīvi ietekmē tūrisma objektu apmeklējumu). Ņemot vērā ierobežotās infrastruktūras attīstības iespējas, nav iespējams īpaši aizsargājamajās teritorijās iepazīties ar lielu skaitu aizsargājamo augu un dzīvnieku, kas daudzviet Eiropā vairs nav sastopami.

Meži

Meža zemju platība Jūrmalā ir 48% no Jūrmalas valstspilsētas kopējās platības – 5 220 ha. No tiem lielākā daļa ir sausieņu meži (47% no visiem valstspilsētas mežiem). Valdošo koku sugu sastāvā dominē priedes – tās ir 75% no mežaudzēm, bērzu audzes aizņem 15%.

No visām mežaudzēm 28% ir jaunākas par 50 gadiem. Jūrmalas valstspilsētā sastopamas diezgan lielas platības ar vecām mežaudzēm: 16% audžu ir vecākas par 150

gadiem, bet gandrīz 5% mežaudžu ir vecākas par 200 gadiem. Tās vērtējamas kā būtiska valstspilsētas dabas bagātība, kuru nepieciešams arī turpmāk saudzēt.

Ķemeru nacionālais parks

Ķemeru nacionālais parks aizņem aptuveni 33% no Jūrmalas valstspilsētas teritorijas. Parkā koncentrējas lielākais vairums dziedniecisko un dabas resursu. Minēto resursu un ģeogrāfiskā novietojuma dēļ Ķemeru parkam ir nozīmīgas konkurences priekšrocības, pateicoties kurām, valstspilsēta izveidojās un attīstījās par Baltijas jūras reģionā nozīmīgāko veselības kūrortu. Konkurences priekšrocības nav zudušas, tās ir jāizmanto, lai sniegtu Jūrmalas viesiem veselību, pilnvērtīgu atpūtu un vērtīgas tikšanās vietas un dotu jūrmalniekiem un citiem Latvijas iedzīvotājiem darba iespējas ar konkurētspējīgu atalgojumu.

Jūrmalas izaugsme un ekonomiskā aktivitāte ir cieši saistīta ar Rīgas valstspilsētas attīstību, nostiprinot specializāciju, Jūrmala sekmēs Rīgas un visas Latvijas starptautiskā potenciāla un konkurētspējas nostiprināšanos. 2026. gadā plānots veicināt ietekmes uz vidi mazināšanu un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu Ķemeru Nacionālā parka teritorijā, atjaunojot vēsturiski izbūvēto gājēju celiņu tīklu, labiekārtojot dabas taku gājējiem un velosipēdistiem, veicinot dabas un kultūras mantojuma objektu ilgtspējīgu izmantošanu (Investīciju plāna projekts 2.T1).

Pludmale

Pludmale ar baltajām kvarca smiltīm ir viena no vislielākajām valstspilsētas un visas Latvijas vērtībām, ko ir nepieciešams attīstīt un vienlaikus saglabāt, tādēļ pludmales attīstība ir viena no Jūrmalas prioritātēm. Iepriekšējos gados tika uzlabota pludmales glābšanas dienesta infrastruktūra un materiāltehniskais nodrošinājums. Atbilstoši 2021. gada līgumam - ikgadēji ieguldījumi jaunu pārgērbšanās kabīņu izgatavošanā norisināsies arī 2026. gadā (Investīciju plāna projekts 12.P1), plānota jaunas vingrošanas ierīces uzstādīšana pludmalē Bulduru apkaimē (Investīciju plāna projekts 7.P1), kā arī jaunu koka laipu izgatavošana izejās uz jūru un esošo nomaīņa nolietojuma dēļ (Investīciju plāna projekts 13.P1).

Tūrismu Jūrmalā stipri ietekmē sezonālitate, jo trūkst aktivitāšu ziemas sezonā, tajā skaitā pludmalē. Nepieciešams izmantot 24,2 km garo pludmali, attīstot kā mierīgo, tā aktīvo atpūtu pludmalē ziemas sezonā.

JŪRMALAS KLIMATA IZAICINĀJUMI

Zema dzīvojamo un sabiedrisko ēku energoefektivitāte

Liela daļa dzīvojamo un daļa sabiedrisko ēku Jūrmalas valstspilsētā ir ar zemu energoefektivitāti, kā arī vizuāli nepievilcīgas un līdz ar to degradē kopējo valstspilsētas ainavu. Tāpat lai arī kopš 2020. gada vidējie siltumenerģijas zudumi ir samazinājušies par 2%, joprojām ir vērojami augsti siltuma zudumi centralizētās siltumapgādes siltumtīklos – 2024. gadā sasniedzot 13,7%. Līdz ar to 2026. gadā plānots turpināt strādāt pie siltumtīklu atjaunošanas un pārbūves, plānots līdz 2030. gadam pārbūvēt un atjaunot siltumtrases 9746 m kopējā garumā - Kauguros apmēram 5532 m garumā un Dubultos apmēram 4214 m garumā (Investīciju plāna projekts 2.P3).

Nemot vērā Jūrmalas valstspilsētas publisko ēku vidējo siltumenerģijas patēriņu, Jūrmalas valstspilsētai ir augsts enerģijas ietaupījuma potenciāls.

Kaut arī 2024. gada Jūrmalas valstspilsētas iedzīvotāju aptaujas “Iedzīvotāju vērtējums par Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības darbu un rīcības prioritātēm” rezultāti liecina, ka ar centralizētās siltumapgādes pakalpojumiem apmierināti ir 70% Jūrmalas valstspilsētas iedzīvotāju, Jūrmalas valstspilsētā ir nepieciešams turpināt attīstīt

siltumapgādes sistēmu. Līdz ar to nepieciešams pilnveidot esošo jomu un uzlabot kopējo siltumapgādes sistēmu.

Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība sniedz finansiālu palīdzību dzīvokļu īpašniekiem energoefektivitātes pasākumu veikšanai daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās, piemēram, ēkas siltināšanai, piešķirot pašvaldības līdzfinansējumu dzīvokļu īpašnieku aktivitātēm ar mērķi samazināt energoresursu patēriņu. Atbalstam ir iespējams pieteikt projektu finansējuma saņemšanai visa gada laikā.

Valstspilsētas iedzīvotāji nav pasargāti no plūdu riskiem

Dienvidos Jūrmalu norobežo otrā ūdens bagātākā, kuģojamā Latvijas upe Lielupe 26 km garumā. Palu laikā un stipru lietusgāzu laikā pastāv applūšanas draudi valstspilsētas centrālās daļas teritorijā (Majori, Dubulti un Lielupe). 2021. gadā ir uzsākts īstenot Lielupes radīto plūdu un krasta erozijas risku apdraudējumu novēršanas pasākumus Dubultos–Majoros–Dzintaros (Investīciju plāna projekts 2.P2 – plānots pabeigt projekta darbību īstenošanu 2026. gadā) - jaunas aizsargbūves izveidi.

Lielupes kuģošanas kanālā veidojas smilšu sanesumi, tādēļ tas katru gadu jābagarē, lai nodrošinātu minimālo kuģošanas kanālu dziļumu, kur nepieciešami ievērojami finanšu līdzekļi, kurus pašvaldībai vienai pašai nav iespējams ieguldīt. Tiek meklēti risinājumi reģionālā un valsts līmenī, lai šo ikgadējo problēmu varētu risināt arī 2026. gadā un turpmākajos gados.

Kopš Jūrmalā 2024. gada 28. jūlijā plosījās Latvijā spēcīgākā vasaras vētra pēdējo 80 gadu laikā, ir izgaismojušās pastāvošās problēmas pilsētas lietussūdens un meliorācijas sistēmās. Meliorācijas un lietussūdens novades sistēmas pakāpeniska sakārtošana būs atbildīgs darbs, kas ir jāveic. 2026. gadā plānoti darbi gan lietussūdens kanalizācijas sūkņu staciju pilnveidē, gan meliorācijas sistēmas izbūvē aptverot vairākas apkaimes (Investīciju plāna projekts 7.P2). Plānots pārbūvēt/ atjaunot meliorācijas sistēmu Vaivaru un Asaru apkaimēs, īstenojot Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 2.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, risku novēršanu un noturību pret katastrofām” 2.1.3.1. pasākuma “Pašvaldību pielāgošanās klimata pārmaiņām” ietvaros apstiprinātu projektu “Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības pielāgošanās klimata pārmaiņām” (Investīciju plāna projekts 10.P2), tostarp plānots iesniegt projekta pieteikumu šī pasākuma otrās kārtas konkursā.

Plānots līdz 2028. gada beigām uzlabot ūdenssaimniecības pakalpojumu efektivitāti, nodrošinot atbilstošas infrastruktūras jaudas, uzlabojot darbības efektivitāti, kā arī samazinot piesārņojumu, veicot projektos “Slokas NAI efektivitātes veicināšana” (1. un 2. kārtā) paredzētas darbības Slokas notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, kuri tiks īstenoti Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021. – 2027. gadam 2.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Veicināt ilgtspējīgu ūdenssaimniecību” 2.2.1.1. pasākuma “Notekūdeņu un to dūņu apsaimniekošanas sistēmas attīstība piesārņojuma samazināšanai” ietvaros (Investīciju plāna projekts 14.P3).